

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATURA GENERALNA
DEPARTAMENT POSTĘPOWANIA
SĄDOWEGO
ZESPÓŁ KASACJI

02-528 Warszawa - Rakowiecka 26/30
Tel. (22) 12 51 648, fax (22) 12 51 649

Warszawa, dnia 24. 10. 2014 r.

PG IV KSK 1028/14

Pani
Agnieszka Lechowicz
Prezes Stowarzyszenia
Obrona Zwierząt
ul. 11-Listopada 29
28-300 Jędrzejów

W odpowiedzi na pismo Pani Prezes z dnia 16 lipca 2014 r. uprzejmie informuję, że Prokurator Generalny nie skorzysta z przysługującego mu z mocy art. 521 § 1 k.p.k. uprawnienia i nie wnieśli kasacji od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie z dnia 7 października 2013 r., sygn. II Kp 1869/13 utrzymującego w mocy zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. VI Ds. 237/12 o odmowie przyjęcia zażalenia Stowarzyszenia Obrona Zwierząt na postanowienie Prokuratora Okręgowego w Warszawie z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. VI Ds. 237/12 o umorzeniu śledztwa w sprawie zainicjowanej zawiadomieniem z dnia 17 stycznia 2013 r. złożonym przez reprezentowane przez Panią Stowarzyszenie oraz Fundację Argos i Ius Animalia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez posła na Sejm RP Marka Sawickiego, polegającego na publicznym podżeganiu przedsiębiorców prowadzących rzeźnię do przestępstwa z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt.

We wniosku o wywiedzenie kasacji zakwestionowała Pani prawidłowość kwalifikacji prawnej przyjętej w punkcie VIII postanowienia z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. VI Ds. 237/12 o umorzeniu wobec braku znamion czynu zabronionego śledztwa w sprawie mającego miejsce w dniu 3 stycznia 2013 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień i działania tym na szkodę interesu publicznego przez funkcjonariusza publicznego - byłego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi - obecnego Posła, poprzez naklanianie producentów mięsa, w wypowiedzi udzielonej dziennikowi „Rzeczpospolita”, do dokonywania uboju zwierząt ze szczególnym

okrucieństwem i naruszeniem przepisów art. 6 ust. 1, art. 33 i art. 34 ust. 1-4 ustawy o ochronie zwierząt.

Zdaniem Pani, prokurator prowadzący postępowanie przygotowawcze błędnie zakwalifikował tak opisany czyn wyłącznie z art. 231 § 1 k.k. pomijając kumulatywną kwalifikację z przepisem art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002 z późn. zm).

Konsekwencją przyjęcia kwalifikacji wyłącznie z art. 231 § 1 k.k. było pozbawienie reprezentowanego przez Panią Stowarzyszenia uprawnień pokrzywdzonego, co skutkowało, m.in. odmową przyjęcia zażalenia złożonego przez Stowarzyszenie na postanowienie z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. VI Ds. 237/12.

W adresowanym do Prokuratora Generalnego piśmie podniosła Pani nadto, że Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie w postanowieniu z dnia 7 października 2013 r., sygn. II Kp 1869/13 nie odniósł się w sposób rzetelny do argumentów zawartych w zażaleniu wniesionym przez Stowarzyszenie, niezasadnie odmawiając skarżącemu statusu podmiotu wykonującego prawa pokrzywdzonego.

W toku badania akt sprawy przeprowadzonego w Departamencie Postępowania Sądowego Prokuratury Generalnej nie stwierdzono uchybień wskazanych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 523 § 1 k.p.k. uzasadniających wywiedzenie kasacji od kwestionowanego przez Panią postanowienia.

Kwestia braku podstaw do przyjęcia kwalifikacji czynu z art. 231 § 1 k.k. opisanego w punkcie VIII postanowienia z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. VI Ds. 237/12 w kumulatywnym zbiegu z przepisem art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 35 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt została prawidłowo wyjaśniona w zarządzeniu prokuratora z dnia 10 lipca 2013 r. o odmowie przyjęcia zażalenia.

Zasadnie również Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie stwierdził, iż organ prowadzący postępowanie przygotowawcze nie jest związany kwalifikacją prawną przyjętą przez zawiadamiającego. Trafna jest przy tym uczyniona przez sąd uwaga, iż forsowanie w tej kwestii odmiennego poglądu nie znajduje oparcia w obowiązującym stanie prawnym, bowiem prokuratora wiąże jedynie czyn opisany w zawiadomieniu, jako zdarzenie historyczne, natomiast jego subsumpcja pod konkretny przepis ustawy karnej należy do kompetencji prokuratora, a jego decyzja w tym zakresie może zostać zweryfikowana w toku kontroli instancyjnej.

Tut. Departament również stoi na stanowisku, iż sugerowana przez składającego zawiadomienie kwalifikacja prawna zdarzenia będącego przedmiotem zgłoszenia podlega weryfikacji przez organ prowadzący postępowanie.

Przyjęcie odmiennego poglądu oznaczałoby akceptację dla dokonywania subsumcji zdarzeń w sposób narzucony przez składającego zawiadomienie, co w skrajnych wypadkach mogłoby pozostawać bez racjonalnego związku z materialno-prawnym charakterem zdarzenia, prowadząc m. in. do stosowania wadliwych kwalifikacji prawnych i umocowywania w charakterze pokrzywdzonych podmiotów nie spełniających ku temu warunków.

Jakkolwiek - co do zasady - należy zgodzić się z Panią Prezes, że przy dokonywaniu kwalifikacji prawnej czynu, który został popełniony w postaci zjawiskowej innej od sprawstwa, należy przywołać przepis ustawy karnej, do naruszenia którego dana postać zjawiskowa zmierzała, to jednak nie sposób podzielić prezentowanego przez Panią poglądu, jakoby w realiach niniejszej sprawy należało zastosować kumulatywną kwalifikację z *art. 18 § 2 k.k. w związku z art. 35 ust. 2 u.o.z. i z art. 231 § 1 kk i w związku z art. 11 § 2 k.k.*

Tytułem uzasadnienia należy odwołać się argumentacji przytoczonej przez prokuratora w postanowieniu z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. VI Ds. 237/12 o umorzeniu śledztwa.

W rozstrzygnięciu tym przeprowadzono wnikliwą ocenę wypowiedzi z dnia 3 stycznia 2013 r. Marka Sawickiego - Posła na Sejm RP i byłego wówczas Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w aspekcie przepisów *art. 231 § 1 k.k. i art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 35 ust. 2 u.o.z. w zw. z art. 11 § 2 k.k.*

Argumenty dotyczące subsumpcji pod przepis *art. 231 § 1 k.k.* zostaną pominięte, ponieważ z treści pisma Pani Prezes wnioskować można, że w tym zakresie nie kwestionuje Pani zastosowanej kwalifikacji.

Odnosnie powodów odstąpienia od stosowania kwalifikacji w zbiegu z sugerowanymi przez Panią przepisami ustawy o ochronie zwierząt należy podnieść co następuje.

U podstaw zawiadomienia złożonego przez reprezentowane przez Panią Prezes Stowarzyszenie była - w omawianym zakresie - wypowiedź Marka Sawickiego udzielona w dniu 3 stycznia 2013 r. dla dziennika „Rzeczpospolita”, w której stwierdził on, że rozporządzenie unijne jest aktem wyższego rzędu, niż ustawa o ochronie zwierząt, w związku z czym przedsiębiorcy, którzy w ramach działalności gospodarczej prowadzili ubój rytualny, mogą go dalej prowadzić. Marek Sawicki dodał także, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

powinien był do dnia 1 stycznia 2013 r. poinformować Komisję Europejską, że chce podtrzymać obowiązywanie polskich przepisów, bardziej restrykcyjnych w tym zakresie, niż przepisy unijne.

W postanowieniu o umorzeniu śledztwa trafnie zwrócono uwagę, że podżeganie w rozumieniu art. 18 § 2 k.k. to umyślne (w zamiarze bezpośrednim) nakłanianie innej osoby do popełnienia określonego czynu zabronionego, co oznacza, że sprawca musi mieć świadomość normatywnej charakterystyki zachowania, do popełnienia którego nakłania. Nakłanianie zaś to takie oddziaływanie na świadomość i wolę osoby nakłanianej, że powstaje u tej osoby chęć popełnienia czynu zabronionego. Dodatkowo, nakłanianie rozumiane jako działanie, skierowane musi być do konkretnej osoby lub kręgu osób. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z poglądami doktryny – nie stanowi podżegania wypadek, gdy bezpośredni wykonawca miał już wcześniej zamiar popełnienia czynu zabronionego lub powziął wcześniej decyzję wykonania określonego zachowania.

Uwzględniając zatem powyższe uwagi nie sposób przyjąć, iż Marek Sawicki nakłaniał przedsiębiorców już prowadzących rzeźnie do dokonywania uboju rytualnego, a tym samym do znęcania się nad zwierzętami w rozumieniu art. 35 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Poseł Marek Sawicki wypowiadał się jako były wówczas Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie mając wiedzy, m. in. o tym, że ówczesny Minister RiRW powiadomił Komisję Europejską o obowiązującym w Polsce zakazie uboju zwierząt bez wcześniejszego ich ogłoszenia.

Poseł Marek Sawicki wygłaszając swoje zdanie opierał się na własnej wiedzy. Nie wypowiadał się za Ministerstwo RiRW, zaś stwierdzenie, iż osoby dokonujące w ramach prowadzonej działalności gospodarczej uboju rytualnego mają do tego prawo - nie jest jednoznaczne z zachęcaniem, czy nakłanianiem do jego dokonywania. Tym bardziej, że przedmiotowa wypowiedź została skonfrontowana z wypowiedzią aktualnego wówczas Ministra RiRW, który wyraźnie stwierdził, że ubój rytualny jest w Polsce w obecnym stanie prawnym zakazany. To ta ostatnia informacja była odbiorcy (czytelnika) aktualna, tym bardziej, że została podana aktualnie wówczas urzędującego Ministra RiRW, zajmującego się m.in. sprawami związanymi z ubojem zwierząt.

Wobec powyższego tut. Departament podziela pogląd wyrażony przez prowadzącego postępowanie przygotowawcze i zaakceptowany przez sąd, iż w kontekście całości wypowiedzi Posła Marka Sawickiego z dnia 3 stycznia 2013 r., żaden jej odbiorca, a zwłaszcza prowadzący działalność gospodarczą, nie mogli jej potraktować, jako

oddziaływania na świadomość i wolę, noszącego cech podżegania do dokonywania ubojów rytualnych i znęcania się w ten sposób nad zwierzętami ze szczególnym okrucieństwem.

W świetle przytoczonych okoliczności ocena prawno-karna zachowania Posła Marka Sawickiego z dnia 3 stycznia 2013 r. r. znajdowała merytoryczne uzasadnienie wyłącznie w aspekcie przepisu art. 231 § 1 k.k.

Z tych powodów Prokurator Generalny nie wniesie kasacji od kwestionowanego przez Panią Prezes postanowienia.

Prokurator
Generalny